

**ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH
DEPARTAMENT STATYSTYKI**

**ORZECZENIA USTALAJĄCE PROCENTOWY
USZCZERBEK NA ZDROWIU
WYDANE W 2009 ROKU**

Warszawa 2010

Opracowała
Agnieszka Sikora

Akceptowała
Hanna Markowska
Wicedyrektor Departamentu Statystyki

SPIS TREŚCI

	str.
Wprowadzenie.....	5
1. Orzeczenia powypadkowe wydane przez lekarzy orzeczników.....	7
1.1. Orzeczenia ustalające uszczerbek na zdrowiu powstały w wyniku wypadków przy pracy...	13
1.2. Orzeczenia ustalające uszczerbek na zdrowiu powstały w wyniku chorób zawodowych.....	34
2. Jednorazowe odszkodowania powypadkowe wypłacone przez ZUS.....	53

Wprowadzenie

Przedmiotem niniejszego opracowania są orzeczenia stwierdzające uszczerbek na zdrowiu powstały na skutek wypadków przy pracy lub chorób zawodowych, wydane w 2009r. przez lekarzy orzeczników ZUS i stanowiące podstawę (na mocy ustawy z 30 października 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) przyznania jednorazowego odszkodowania powypadkowego.

Orzeczenie stwierdzające powstanie uszczerbku na zdrowiu wydawane jest przez lekarza orzecznika lub komisję lekarską ZUS na podstawie bezpośredniego badania poszkodowanego i posiadanej dokumentacji medycznej. W orzeczeniu określa się stały lub długotrwały uszczerbek na zdrowiu* oraz jego związek z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową. Ocena stopnia uszczerbku na zdrowiu dokonywana jest dopiero po zakończeniu leczenia i ewentualnej rehabilitacji ubezpieczonego.

Stopień stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu wyrażony jest w procentach według tabeli norm uszczerbku stanowiącej załącznik do Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 18 grudnia 2002r. W tabeli tej została określona dolna i górna granica stopnia uszczerbku na zdrowiu, zależnie od rodzaju uszkodzenia czy naruszenia sprawności poszczególnych narządów człowieka.

Jeżeli wypadek przy pracy lub chorobowa zawodowa spowodowały uszkodzenie kilku kończyn, narządów lub układów, ogólny stopień uszczerbku na zdrowiu określony jest jako suma procentów uszczerbku poszczególnych uszkodzeń, z ograniczeniem do 100%.

Wysokość jednorazowego odszkodowania ustalana jest raz w roku i ogłaszana przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej w Dzienniku Urzędowym Monitor Polski.

Od 1 kwietnia 2007r. jednorazowe odszkodowanie przysługuje w wysokości 20% przeciętnego wynagrodzenia za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

* za stały uszczerbek na zdrowiu uważa się naruszenie sprawności organizmu nie rokujące poprawy, natomiast za długotrwały uszczerbek na zdrowiu takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie czynności organizmu na okres przekraczający 6 miesięcy, mogące ulec poprawie.

Przeciętne wynagrodzenie ogłaszane jest dla celów emerytalnych w Dzienniku Urzędowym RP Monitor Polski przez Prezesa GUS i stosowane do ustalenia kwoty jednorazowego odszkodowania poczynając od drugiego kwartału każdego roku przez okres jednego roku.

Kwota jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej (za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu) wynosiła:

- od 1 kwietnia 2008r. do 31 marca 2009r. – 538 zł,
- od 1 kwietnia 2009r. do 31 marca 2010r. – 589 zł .

Jednorazowe odszkodowanie ulega zwiększeniu o 20% przeciętnego wynagrodzenia za każdy procent uszczerbku na zdrowiu przewyższający procent, według którego było ono ustalone, w przypadku gdy ustalony wcześniej uszczerbek na zdrowiu stanowiący podstawę przyznania jednorazowego odszkodowania, ulegnie zwiększeniu co najmniej o 10 punktów procentowych w wyniku dalszego pogorszenia stanu zdrowia poszkodowanego.

Wysokość jednorazowego odszkodowania ulega zwiększeniu o kwotę stanowiącą 3,5-krotność przeciętnego wynagrodzenia, jeżeli w wyniku wypadku przy pracy lub choroby zawodowej ubezpieczonemu została orzeczona całkowita niezdolność do pracy oraz niezdolność do samodzielnej egzystencji.

W opracowaniu poddano analizie orzeczenia powypadkowe wydane poszkodowanym przez lekarzy orzeczników uwzględniając wiek i płeć poszkodowanych, okoliczności powstania uszczerbków, wysokość orzeczonego uszczerbku w powiązaniu z wykonywanym zawodem, rodzajem doznanych urazów oraz przestrzennym zróżnicowaniem orzeczeń powypadkowych.

Ponadto tablica 28 prezentuje jednorazowe odszkodowania powypadkowe wypłacone przez ZUS w 2009r. w podziale na liczbę tych odszkodowań oraz ogólną kwotę ich wypłat, przy uwzględnieniu okoliczności powstania uszczerbku na zdrowiu oraz rodzaju jednorazowego odszkodowania powypadkowego.

1. Orzeczenia powypadkowe wydane przez lekarzy orzeczników

W 2009r. lekarze orzecznicy ZUS wydali 101,3 tys. orzeczeń powypadkowych, tj. o 2,2% mniej niż w roku 2008.

W przypadku uszczerbku na zdrowiu powstałego w wyniku wypadków przy pracy zostało wydanych 98,3 tys. orzeczeń (czyli o 2,6% mniej niż w 2008 roku). Natomiast w przypadku chorób zawodowych wydano 3,0 tys. orzeczeń, co w porównaniu z rokiem poprzednim stanowi wzrost o 12%.

W porównaniu z rokiem poprzednim obserwujemy spadek zarówno liczby orzeczeń ustalających uszczerbek na zdrowiu (o 1,8%) jak również liczby orzeczeń stwierdzających jego brak (o 3,5%).

Wśród osób z orzeczoną uszczerbką na zdrowiu przeważali mężczyźni, stanowiąc 71,0% badanej populacji.

Średni wiek ogółu poszkodowanych wyniósł 41,3 lat, przy czym średni wiek mężczyzn wyniósł 40,4 lat, a kobiet – 43,4 lata. Jednakże w przypadku orzeczeń wydanych w związku z chorobą zawodową był on zdecydowanie wyższy i wyniósł 54,9 lat (w przypadku mężczyzn – 55,7 lat, w przypadku kobiet – 53,7 lat).

Przeciętny procent uszczerbku na zdrowiu określony na podstawie wydanych orzeczeń powypadkowych wyniósł 5,8% (w przypadku mężczyzn wynosił on 6,1%, a w przypadku kobiet - 5,1%). Jego wysokość była zróżnicowana w zależności od okoliczności powstania uszczerbku. I tak, przeciętny procent uszczerbku powstałego w wyniku wypadku przy pracy wyniósł 5,4%, natomiast w przypadku chorób zawodowych – 19,1%.

W 2009 roku liczba orzeczeń ustalających uszczerbek na zdrowiu w przeliczeniu na 100 tys. pracujących (poza rolnictwem indywidualnym) wyniosła 665 (łącznie z orzeczeniami z tytułu wypadków w drodze do pracy lub z pracy*), co w porównaniu z 2008r. oznacza wzrost o 0,6%. Najwięcej orzeczeń – w przeliczeniu na 100 tys. pracujących (poza rolnictwem indywidualnym) – wydano w województwach: warmińsko-mazurskim (1011 orzeczeń), dolnośląskim (956 orzeczeń) oraz wielkopolskim (923 orzeczenia), najmniej natomiast w województwach: opolskim (323 orzeczenia), mazowieckim (335 orzeczeń) oraz małopolskim (516 orzeczeń).

* w 2009 roku wydano jeszcze 48 orzeczeń z tytułu wypadków w drodze do lub z pracy; z tego 19 orzeczeń ustalających uszczerbek na zdrowiu i 29 orzeczeń ustalających brak uszczerbku.

TABL. 1 ORZECZENIA POWYPADKOWE WYDANE PRZEZ LEKARZY ORZECZNIKÓW W LATACH 2008 - 2009

Okoliczności powstania uszczerbku a - rok poprzedni = 100		Ogółem	Orzeczenia powypadkowe ustalające:	
			uszczerbek na zdrowiu	brak uszczerbku na zdrowiu
OGÓŁEM*	2008	103 648	77 959	25 689
	2009	101 325	76 529	24 796
	a	97,8	98,2	96,5
w tym:				
wypadki przy pracy	2008	100 998	75 474	25 524
	2009	98 328	74 082	24 246
	a	97,4	98,2	95,0
choroba zawodowa	2008	2 633	2 472	161
	2009	2 949	2 428	521
	a	112,0	98,2	323,9

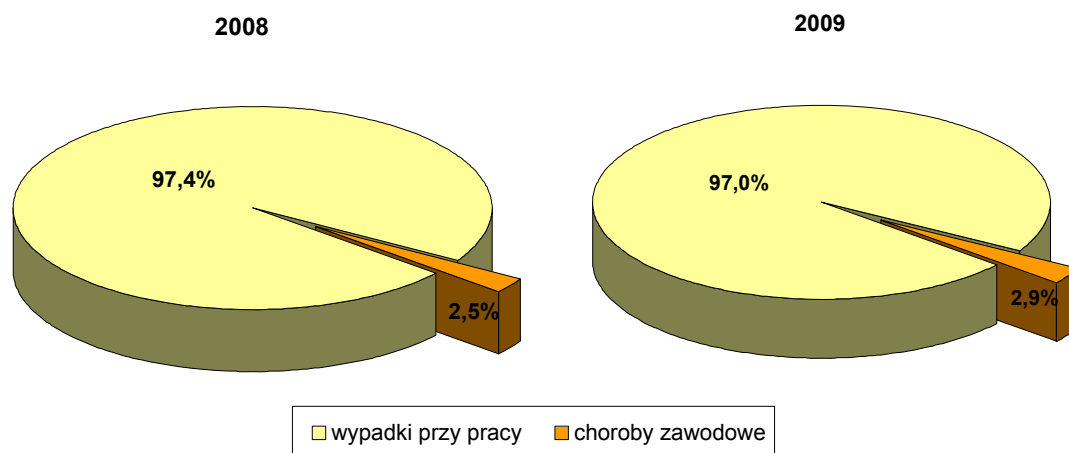
* w tym orzeczenia powypadkowe z tytułu wypadków w drodze do lub z pracy, które miały miejsce w 2002r. a wniosek o jednorazowe odszkodowanie został zgłoszony po dacie wejścia w życie nowej ustawy wypadkowej, tj. po 1 stycznia 2003r.

w 2008r. - wydano ogółem 17 orzeczeń z tytułu wypadków w drodze do lub z pracy; z tego

13 orzeczeń ustalających uszczerbek na zdrowiu i 4 orzeczeń ustalających brak uszczerbku.

w 2009r. - wydano ogółem 48 orzeczeń, z tego analogicznie: 19 i 29.

Rys. 1 Struktura orzeczeń powypadkowych* wydanych przez lekarzy orzeczników w latach 2008 - 2009

* bez orzeczeń powypadkowych z tytułu wypadków w drodze do lub z pracy

TABL. 2 ORZECZENIA POWYPADKOWE WYDANE PRZEZ LEKARZY ORZECZNIKÓW

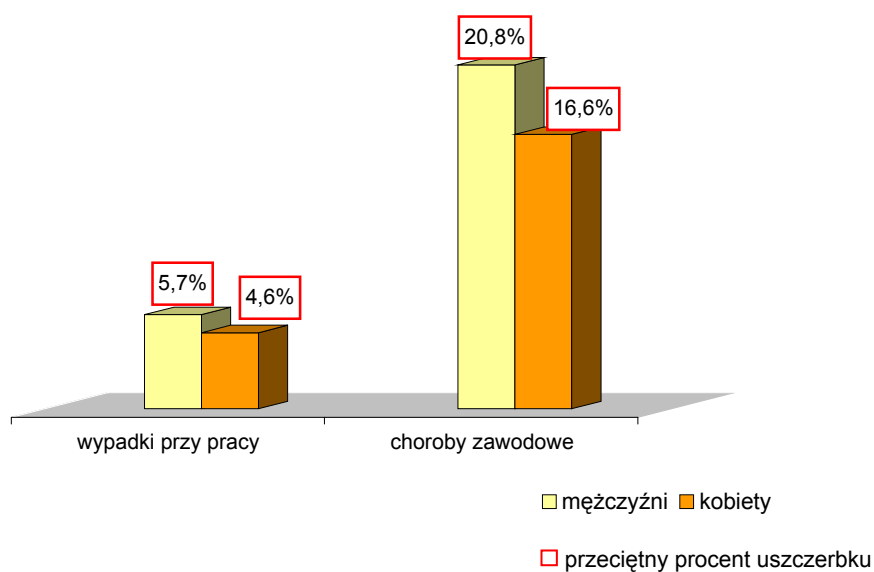
Okoliczności powstania uszczerbku	Ogółem		Orzeczenia powypadkowe ustalające:			
			uszczerbek na zdrowiu		brak uszczerbku na zdrowiu	
	liczba	w odsetkach	liczba	w odsetkach	liczba	w odsetkach
OGÓŁEM						
OGÓŁEM	101 325 *	100,0	76 529 *	100,0	24 796 *	100,0
w tym:						
wypadki przy pracy	98 328	97,0	74 082	96,8	24 246	97,8
choroba zawodowa	2 949	2,9	2 428	3,2	521	2,1
MĘŻCZYŹNI						
OGÓŁEM	70 980	100,0	54 307	100,0	16 673	100,0
w tym:						
wypadki przy pracy	69 120	97,4	52 865	97,3	16 255	97,5
choroba zawodowa	1 832	2,6	1 432	2,6	400	2,4
KOBIETY						
OGÓŁEM	30 345	100,0	22 222	100,0	8 123	100,0
w tym:						
wypadki przy pracy	29 208	96,3	21 217	95,5	7 991	98,4
choroba zawodowa	1 117	3,7	996	4,5	121	1,5

* w tym 48 orzeczeń powypadkowych z tytułu wypadków w drodze do lub z pracy; z czego 19 orzeczeń ustalających uszczerbek na zdrowiu i 29 orzeczeń ustalających jego brak.

TABL. 3 PRZECIĘTNY PROCENT USZCZERBKU NA ZDROWIU ORAZ ŚREDNI WIEK OSÓB POSZKODOWANYCH WEDŁUG PŁCI I OKOLICZNOŚCI POWSTANIA USZCZERBKU

Wyszczególnienie	Ogółem		uszczerbek na zdrowiu powstały wskutek:			
			wypadków przy pracy		chorób zawodowych	
	przeciętny procent uszczerbku	średni wiek w latach	przeciętny procent uszczerbku	średni wiek w latach	przeciętny procent uszczerbku	średni wiek w latach
OGÓŁEM	5,8	41,3	5,4	40,8	19,1	54,9
Mężczyźni	6,1	40,4	5,7	40,0	20,8	55,7
Kobiety	5,1	43,4	4,6	42,9	16,6	53,7

Rys. 2 Przeciętny procent uszczerbku na zdrowiu według płci osób poszkodowanych i okoliczności powstania uszczerbku

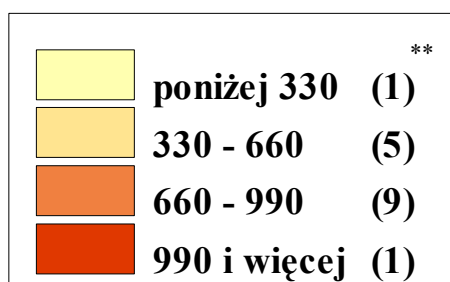

**TABL. 4 ORZECZENIA USTALAJĄCE PROCENTOWY USZCZERBEK
NA ZDROWIU W PRZELICZENIU NA 100 TYS. PRACUJĄCYCH*
WEDŁUG WOJEWÓDZTW**

Województwo	Ogółem	Liczba orzeczeń na 100 tys. pracujących*
OGÓŁEM	76 529	665
Dolnośląskie	8 870	956
Kujawsko-pomorskie	4 357	737
Lubelskie	4 056	826
Lubuskie	2 197	763
Łódzkie	4 460	575
Małopolskie	4 869	516
Mazowieckie	6 373	335
Opolskie	890	323
Podkarpackie	3 891	742
Podlaskie	2 291	821
Pomorskie	5 868	869
Śląskie	9 018	586
Świętokrzyskie	2 021	628
Warmińsko-mazurskie	3 603	1 011
Wielkopolskie	10 374	923
Zachodniopomorskie	3 391	699

* poza rolnictwem indywidualnym

**Rys.3 Orzeczenia ustalające procentowy uszczerbek na zdrowiu
w przeliczeniu na 100 tys. pracujących*
według województw**

* poza rolnictwem indywidualnym

** liczba województw

1.1. Orzeczenia ustalające uszczerbek na zdrowiu powstały w wyniku wypadków przy pracy

Za wypadek przy pracy zgodnie z ustawą z dnia 30 października 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności albo poleceń przełożonych,
- podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia,
- w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy, a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnień do świadczeń określonych w ustawie, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ w czasie trwania podróży służbowej, podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony lub przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

Analiza orzeczeń wydanych przez lekarzy orzeczników ZUS w 2009r. w związku z wypadkami przy pracy wykazała, że:

- lekarze orzecznicy ZUS wydali 98,3 tys. orzeczeń w związku z wypadkiem przy pracy, z czego 75,3%, tj. 74,1 tys. to orzeczenia stwierdzające powstanie uszczerbku na zdrowiu.
- przeciętny procent uszczerbku powstałego w wyniku wypadków przy pracy wyniósł 5,4%, przy czym dla mężczyzn wyniósł 5,7%, zaś dla kobiet – 4,6%.
Najwyższy przeciętny procent odnotowano w województwie lubelskim – 6,5%, najniższy natomiast w województwie warmińsko-mazurskim – 4,8%.
- analiza miar pozycyjnych danych jednostkowych wykazała, że w przypadku jednej czwartej orzeczeń powypadkowych (kwartył pierwszy Q1) stopień orzeczonego uszczerbku na zdrowiu powstałego w związku z wypadkiem przy pracy nie przekroczył 2,2%.

W połowie orzeczeń (mediana Me) stopień uszczerbku na zdrowiu ustalono w granicy do 4,0%.

W przypadku $\frac{3}{4}$ orzeczeń (kwartył trzeci Q3) procentowa ocena uszczerbku wynosiła do 5,6%.

Wśród wszystkich orzeczeń ustalających uszczerbek powstały w wyniku wypadków przy pracy dominującym był uszczerbek wynoszący 4,9%.

- wśród osób, którym orzeczono uszczerbek na zdrowiu powstały w związku z wypadkiem przy pracy przeważali mężczyźni, stanowiąc 71,4% badanej zbiorowości.
- wśród poszkodowanych najliczniejszą grupę (26,1% badanej populacji), stanowiły osoby w wieku 30-39 lat. Średni wiek poszkodowanych w wypadkach przy pracy wyniósł 40,8 lat; średni wiek mężczyzn wyniósł 40,0 lat, zaś kobiet – 42,9 lat.
- wypadki przy pracy powodowały najczęściej uszczerbek na zdrowiu w postaci uszkodzeń kończyny dolnej – 39,8% ogółu orzeczeń, urazów śródrezcza i palców – 30,0% oraz uszkodzeń kończyny górnej – 14,2%. Przeciętny procent uszczerbku w przypadku tych urazów wyniósł odpowiednio: 4,8%; 3,5%; 6,9%. Średni wiek osób, które doznały tych urazów to odpowiednio: 40,9 lat; 39,0 lat; 43,7 lat.
- najwyższy przeciętny procent uszczerbku na zdrowiu zarejestrowano w przypadku uszkodzenia narządów moczowo-płciowych (24,6%), uszkodzenia miednicy (15,6%) oraz uszkodzenia wzroku (15,0%).
- najwyższy średni wiek poszkodowanych odnotowano w przypadku osób z uszkodzeniem klatki piersiowej – 47,3 lat, natomiast najniższy w przypadku uszkodzenia twarzy – 38,9 lat.
- orzeczenia z tytułu wypadków przy pracy najczęściej wydawano: robotnikom obróbki metali i mechanikom maszyn i urządzeń – 14,0% przypadków, górnikom i robotnikom budowlanym – 9,5% oraz pozostałym robotnikom przemysłowym i rzemieślnikom – 9,2%.
- najwyższy przeciętny procent uszczerbku na zdrowiu odnotowano wśród robotników pomocniczych w rolnictwie, rybołówstwie – 6,6%, najniższy

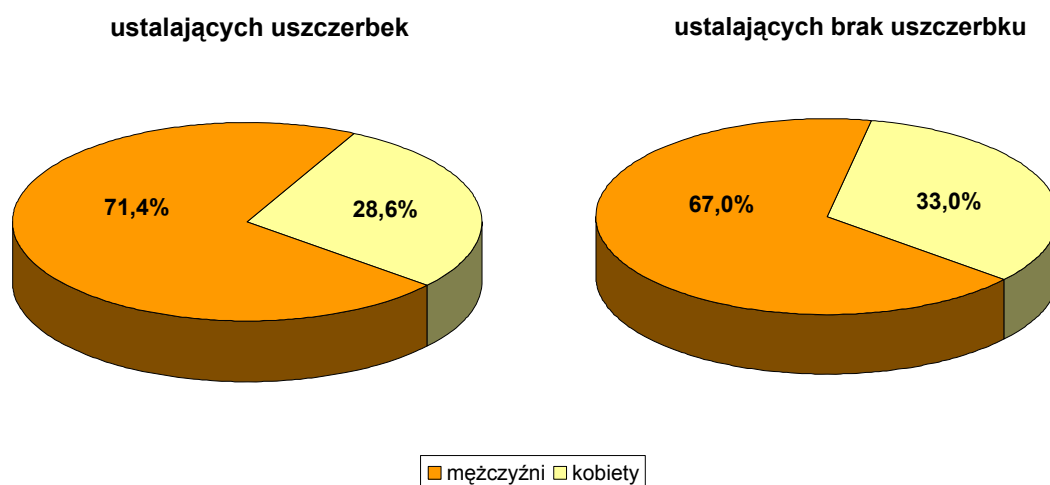
natomiast wśród pracowników obsługi biurowej oraz pracowników obrotu pieniężnego i obsługi klientów (po 4,5%).

- liczba orzeczeń ustalających uszczerbek na zdrowiu z tytułu wypadków przy pracy w przeliczeniu na 100 tys. pracujących (poza rolnictwem indywidualnym) wyniosła 644, czyli w porównaniu z 2008r. wzrosła o 0,6%. Najwięcej orzeczeń zarejestrowano w województwach: warmińsko-mazurskim (996 orzeczeń), dolnośląskim (925 orzeczeń) oraz wielkopolskim (900 orzeczeń); najmniej zaś w województwach: opolskim (310 orzeczeń), mazowieckim (327 orzeczeń) i małopolskim (485 orzeczeń).

TABL. 5 ORZECZENIA WYDANE W ZWIĄZKU Z WYPADKAMI PRZY PRACY

Wyszczególnienie	Ogółem	z tego orzeczenia ustalające:			
		uszczerbek na zdrowiu		brak uszczerbku na zdrowiu	
	liczba	liczba	Ogółem=100	liczba	Ogółem=100
OGÓŁEM	98 328	74 082	75,3	24 246	24,7
Mężczyźni	69 120	52 865	76,5	16 255	23,5
Kobiety	29 208	21 217	72,6	7 991	27,4

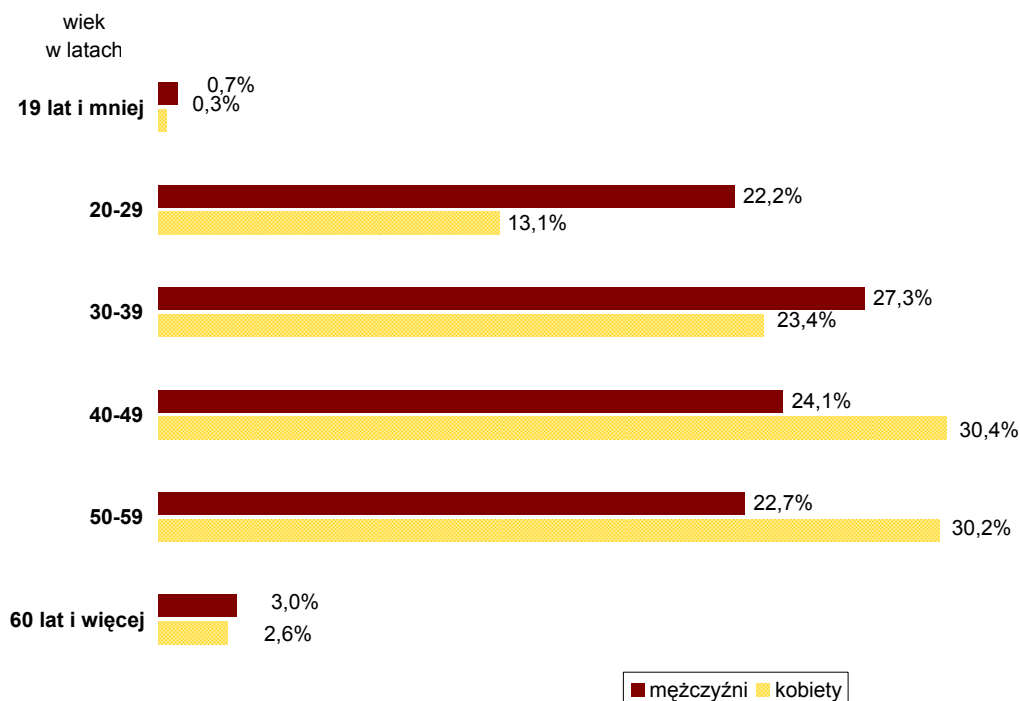
Rys. 4 Struktura orzeczeń dotyczących uszczerbku na zdrowiu powstałego w wyniku wypadków przy pracy

TABL. 6 ORZECZENIA USTALAJĄCE PROCENTOWY USZCZERBEK NA ZDROWIU POWSTAŁY W WYNIKU WYPADKÓW PRZY PRACY WEDŁUG PŁCI I WIEKU OSÓB POSZKODOWANYCH ORAZ PRZECIĘTNY PROCENT USZCZERBKU

Wiek poszkodowanych	Ogółem		Mężczyźni		Kobiety	
	liczba	przeciętny procent uszczerbku	liczba	przeciętny procent uszczerbku	liczba	przeciętny procent uszczerbku
OGÓŁEM	74 082	5,4	52 865	5,7	21 217	4,6
z tego:						
19 lat i mniej	436	3,9	378	4,1	58	2,8
20-29	14 549	4,7	11 759	4,8	2 790	4,1
30-39	19 370	5,0	14 414	5,3	4 956	4,2
40-49	19 206	5,4	12 753	6,0	6 453	4,4
50-59	18 373	6,2	11 974	6,7	6 399	5,1
60 lat i więcej	2 148	7,8	1 587	8,2	561	6,5
Średni wiek	40,8	x	40,0	x	42,9	x

Rys. 5 Struktura orzeczeń według wieku oraz płci osób z ustalonym uszczerbkiem na zdrowiu powstałym w wyniku wypadków przy pracy

**TABL. 7 ORZECZENIA USTALAJĄCE PROCENTOWY USZCZERBEK NA ZDROWIU
POWSTAŁY W WYNIKU WYPADKÓW PRZY PRACY WEDŁUG JEGO
WYSOKOŚCI W LATACH 2008-2009**

Procent uszczerbku na zdrowiu a - rok poprzedni = 100		Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
OGÓLEM	2008	75 474	54 647	20 827
	2009	74 082	52 865	21 217
	a	98,2	96,7	101,9
do 10	2008	69 699	49 838	19 861
	2009	68 427	48 122	20 305
	a	98,2	96,6	102,2
11-20	2008	4 091	3 331	760
	2009	3 950	3 250	700
	a	96,6	97,6	92,1
21-30	2008	867	748	119
	2009	858	735	123
	a	99,0	98,3	103,4
31-40	2008	371	324	47
	2009	381	342	39
	a	102,7	105,6	83,0
41-50	2008	159	142	17
	2009	150	130	20
	a	94,3	91,5	117,6
51-60	2008	107	97	10
	2009	107	94	13
	a	100,0	96,9	130,0
61-70	2008	60	53	7
	2009	66	58	8
	a	110,0	109,4	114,3
71-80	2008	23	23	-
	2009	30	29	1
	a	130,4	126,1	-
81-90	2008	25	22	3
	2009	26	23	3
	a	104,0	104,5	100,0
91-100	2008	72	69	3
	2009	87	82	5
	a	120,8	118,8	166,7

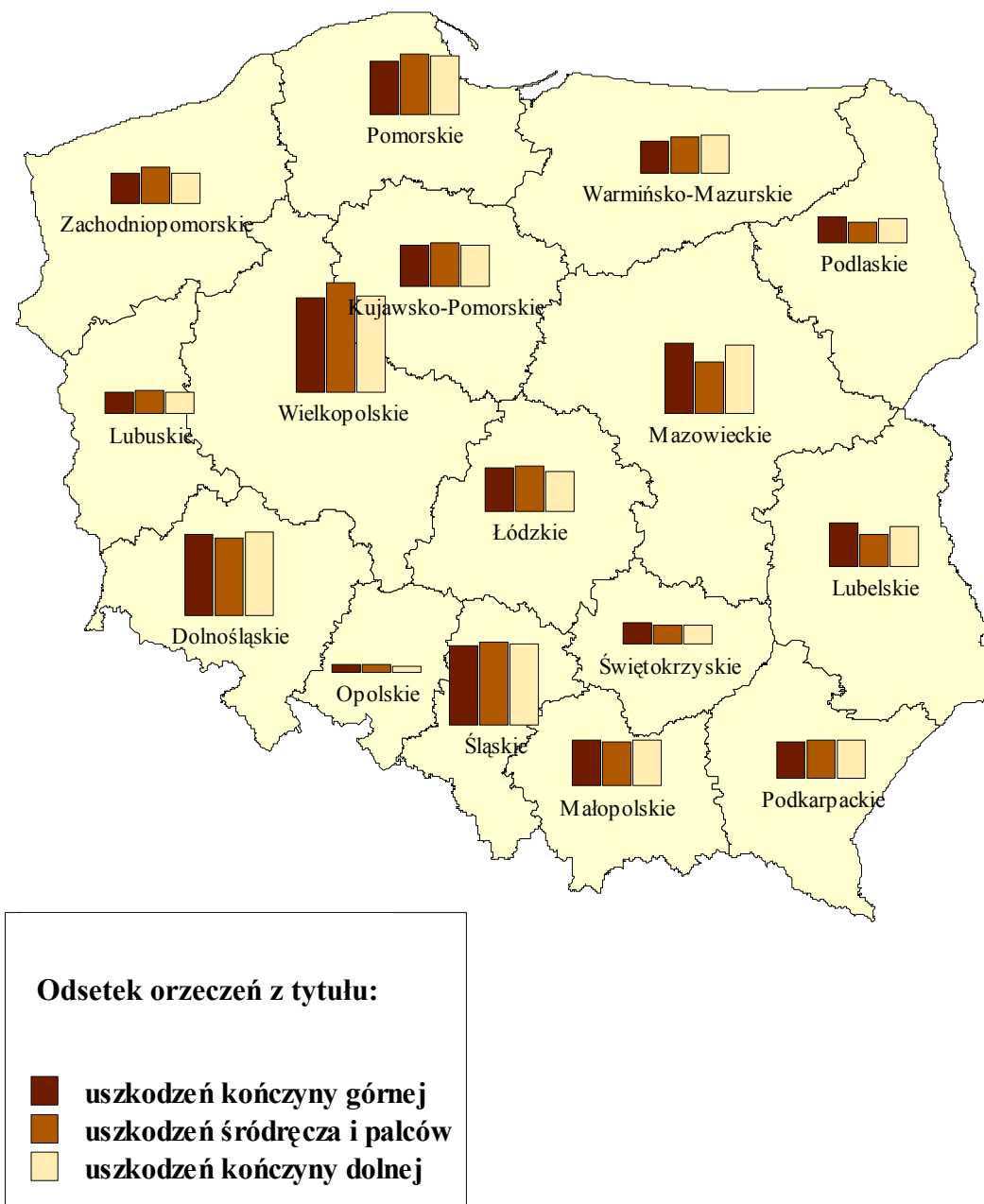
TABL. 8 ORZECZENIA USTALAJĄCE PROCENTOWY USZCZERBEK NA ZDROWIU POWSTAŁY W WYNIKU WYPADKÓW PRZY PRACY ORAZ ŚREDNI WIEK OSÓB POSZKODOWANYCH WEDŁUG WYSOKOŚCI USZCZERBKU I PŁCI

Procent uszczerbku na zdrowiu	Orzeczenia ogółem		Średni wiek osób poszkodowanych w latach
	liczba	w odsetkach	
OGÓŁEM			
OGÓŁEM	74 082	100,0	40,8
do 4	39 610	53,5	39,3
5-10	28 817	38,9	42,3
11-20	3 950	5,3	43,6
21-30	858	1,2	44,7
31-40	381	0,5	44,2
41-50	150	0,2	42,2
51-60	107	0,2	43,3
61-70	66	0,1	40,6
71-80	30	0,0	47,6
81-90	26	0,0	40,5
91-100	87	0,1	43,3
MĘŻCZYŹNI			
OGÓŁEM	52 865	100,0	40,0
do 4	27 735	52,5	38,4
5-10	20 387	38,6	41,4
11-20	3 250	6,1	43,0
21-30	735	1,4	44,2
31-40	342	0,6	44,3
41-50	130	0,2	42,6
51-60	94	0,2	42,7
61-70	58	0,1	40,7
71-80	29	0,1	47,8
81-90	23	0,0	40,7
91-100	82	0,2	43,6
KOBIETY			
OGÓŁEM	21 217	100,0	42,9
do 4	11 875	56,0	41,6
5-10	8 430	39,7	44,4
11-20	700	3,3	46,6
21-30	123	0,6	47,4
31-40	39	0,2	43,5
41-50	20	0,1	39,5
51-60	13	0,1	39,5
61-70	8	0,0	40,0
71-80	1	0,0	43,0
81-90	3	0,0	38,7
91-100	5	0,0	37,6

**TABL. 9 STRUKTURA ORZECZEŃ USTALAJĄCYCH USZCZERBEK NA ZDROWIU
POWSTAŁY W WYNIKU WYPADKÓW PRZY PRACY WEDŁUG
RODZAJÓW URAZÓW ORAZ PŁCI OSÓB POSZKODOWANYCH**

Rodzaje urazów	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0
uszkodzenia głowy	2,5	2,4	2,9
uszkodzenia twarzy	4,3	4,7	3,4
uszkodzenia narządu wzroku	1,1	1,3	0,5
uszkodzenia narządu słuchu	0,2	0,3	0,1
uszkodzenia szyi, krtani, tchawicy i przetyku	0,0	0,0	0,0
uszkodzenia klatki piersiowej i ich następstwa	1,0	1,2	0,5
uszkodzenia brzucha i ich następstwa	0,3	0,4	0,1
uszkodzenia narządów moczowo-płciowych	0,0	0,0	0,0
ostre zatrucia i ich następstwa	0,0	0,0	0,0
uszkodzenia kręgosłupa, rdzenia kręgowego i ich następstwa	5,8	5,2	7,3
uszkodzenia miednicy	0,4	0,4	0,2
uszkodzenia kończyny górnej	14,2	13,0	17,2
śródręcze i palce	30,0	32,7	23,4
uszkodzenia kończyny dolnej	39,8	38,0	44,1
porażenia lub niedowłady poszczególnych nerwów obwodowych	0,4	0,4	0,3

Rys.6 Struktura orzeczeń ustalających procentowy uszczerbek na zdrowiu w wyniku wypadków przy pracy według województw i najczęściej występujących rodzajów urazów

**TABL. 10 PRZECIĘTNY PROCENT USZCZERBKU NA ZDROWIU
POWSTAŁEGO W WYNIKU WYPADKÓW PRZY PRACY WEDŁUG
PŁCI OSÓB POSZKODOWANYCH ORAZ RODZAJÓW URAZÓW**

Rodzaje urazów	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
OGÓŁEM	5,4	5,7	4,6
uszkodzenia głowy	11,3	13,1	7,7
uszkodzenia twarzy	3,7	3,9	3,2
uszkodzenia narządu wzroku	15,0	15,7	10,4
uszkodzenia narządu słuchu	14,9	16,1	8,3
uszkodzenia szyi, krtani, tchawicy i przetyku	12,6	14,0	6,8
uszkodzenia klatki piersiowej i ich następstwa	13,1	13,3	11,7
uszkodzenia brzucha i ich następstwa	11,4	11,0	17,3
uszkodzenia narządów moczowo-płciowych	24,6	25,2	20,0
ostre zatrucia i ich następstwa	11,1	11,2	10,8
uszkodzenia kręgosłupa, rdzenia kręgowego i ich następstwa	8,7	9,7	6,9
uszkodzenia miednicy	15,6	17,1	8,6
uszkodzenia kończyny górnej	6,9	7,3	6,2
śródręcze i palce	3,5	3,7	2,9
uszkodzenia kończyny dolnej	4,8	5,2	4,0
porażenia lub niedowłady poszczególnych nerwów obwodowych	11,6	12,4	8,5

TABL. 11 ŚREDNI WIEK OSÓB POSZKODOWANYCH W WYNIKU WYPADKÓW PRZY PRACY WEDŁUG PŁCI ORAZ RODZAJÓW URAZÓW

Rodzaje urazów	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
OGÓŁEM	40,8	40,0	42,9
uszkodzenia głowy	42,4	42,3	42,6
uszkodzenia twarzy	38,9	38,2	41,3
uszkodzenia narządu wzroku	40,2	39,7	44,0
uszkodzenia narządu słuchu	43,8	43,1	47,7
uszkodzenia szyi, krtani, tchawicy i przełyku	39,7	40,4	37,0
uszkodzenia klatki piersiowej i ich następstwa	47,3	47,3	47,0
uszkodzenia brzucha i ich następstwa	41,4	41,3	42,8
uszkodzenia narządów moczowo-płciowych	43,7	44,1	40,0
ostre zatrucia i ich następstwa	39,1	39,3	38,7
uszkodzenia kręgosłupa, rdzenia kręgowego i ich następstwa	41,1	41,0	41,3
uszkodzenia miednicy	43,3	43,6	42,2
uszkodzenia kończyny górnej	43,7	42,1	46,7
śródręcze i palce	39,0	38,5	40,5
uszkodzenia kończyny dolnej	40,9	40,0	42,9
porażenia lub niedowładny poszczególnych nerwów obwodowych	40,8	40,1	43,6

TABL. 12 PRZECIĘTNY PROCENT USZCZERBKU NA ZDROWIU WEDŁUG WIEKU OSÓB POSZKODOWANYCH W WYNIKU WYPADKÓW PRZY PRACY ORAZ RODZAJÓW URAZÓW

Rodzaje urazów	Ogółem	wiek osób poszkodowanych					
		19 lat i mniej	20-29	30-39	40-49	50-59	60 lat i więcej
OGÓŁEM	5,4	3,9	4,7	5,0	5,4	6,2	6,0
uszkodzenia głowy	11,3	7,4	10,7	10,4	10,8	12,3	15,4
uszkodzenia twarzy	3,7	2,8	3,3	3,6	3,9	4,2	4,9
uszkodzenia narządu wzroku	15,0	15,3	14,2	13,5	14,8	17,4	19,6
uszkodzenia narządu słuchu	14,9	80,0	20,1	15,7	11,8	14,6	14,1
uszkodzenia szyi, krtani, tchawicy i przełyku	12,6	-	6,4	11,3	18,7	10,9	-
uszkodzenia klatki piersiowej i ich następstwa	13,1	10,0	12,5	13,9	13,3	12,8	12,9
uszkodzenia brzucha i ich następstwa	11,4	5,0	9,9	12,3	12,8	10,8	11,4
uszkodzenia narządów moczowo-płciowych	24,6	-	31,7	23,3	15,0	27,5	65,0
ostre zatrucia i ich następstwa	11,1	-	8,8	10,0	10,8	14,0	-
uszkodzenia kręgosłupa, rdzenia kręgowego i ich następstwa	8,7	5,5	8,4	7,9	8,7	9,7	10,1
uszkodzenia miednicy	15,6	-	14,6	14,6	14,1	18,5	14,5
uszkodzenia kończyny górnej	6,9	7,0	6,7	6,7	6,7	7,2	7,7
śródręcze i palce	3,5	3,0	3,3	3,3	3,5	3,8	4,3
uszkodzenia kończyny dolnej	4,8	3,6	4,1	4,6	4,9	5,4	7,0
porażenia lub niedowłady poszczególnych nerwów obwodowych	11,6	11,0	11,6	12,9	11,1	9,6	15,8

TABL. 13 STRUKTURA ORZECZEŃ USTALAJĄCYCH USZCZERBEK NA ZDROWIU POWSTAŁY W WYNIKU WYPADKÓW PRZY PRACY WEDŁUG ZAWODÓW OSÓB POSZKODOWANYCH ORAZ WYSOKOŚCI USZCZERBKU

Zawody	Ogółem	z tego procent uszczerbku na zdrowiu:											
		do 4	5-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy, zawodowi działacze	2,4	1,8	2,9	3,9	3,8	2,8	0,7	1,9	-	-	-	-	2,5
Kierownicy dużych i średnich organizacji	2,3	2,0	2,7	3,1	3,1	2,2	4,2	2,9	-	3,8	12,0	-	1,3
Kierownicy małych przedsiębiorstw	1,7	1,3	2,0	2,5	1,6	2,5	4,2	1,0	-	-	-	-	1,3
Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	1,0	0,9	1,0	1,2	1,6	0,5	1,4	1,0	1,6	-	4,0	-	-
Specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia	3,1	3,1	3,2	2,8	1,8	2,2	0,7	-	3,2	-	-	-	1,3
Specjaliści szkolnictwa	3,5	3,5	3,5	3,0	2,8	0,8	0,7	-	1,6	-	4,0	-	2,5
Pozostali specjaliści	1,5	1,3	1,8	1,1	1,2	1,1	-	-	3,2	-	-	-	-
Średni personel techniczny	1,3	1,3	1,4	1,2	1,1	0,5	0,7	1,0	1,6	3,9	-	-	-
Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia	1,5	1,5	1,7	0,7	1,1	0,5	-	2,9	-	-	-	-	2,5
Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	0,1	0,1	0,1	0,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pracownicy pozostałych specjalności	2,5	2,4	2,9	1,7	1,5	1,9	1,4	1,0	1,6	3,9	-	-	1,3
Pracownicy obsługi biurowej	3,5	3,8	3,4	2,2	2,6	0,3	0,7	1,9	-	-	-	-	2,5
Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów	0,7	0,8	0,7	0,4	0,1	0,6	-	1,9	-	-	-	-	-
Pracownicy usług osobistych i ochrony	3,2	3,1	3,5	2,4	2,3	0,8	1,4	1,9	4,8	3,9	4,0	-	-

TABL. 13 STRUKTURA ORZECZEŃ USTALAJĄCYCH USZCZERBEK NA ZDROWIU POWSTAŁY W WYNIKU WYPADKÓW PRZY PRACY WEDŁUG ZAWODÓW OSÓB POSZKODOWANYCH ORAZ WYSOKOŚCI USZCZERBKU (dok.)

Zawody	Ogółem	z tego procent uszczerbku na zdrowiu:										
		do 4	5-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100
Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	4,8	5,3	4,5	3,6	2,4	2,5	2,1	1,9	1,6	3,8	4,0	-
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,7	0,9	0,7	0,5	1,1	-	3,5	-	1,6	-	-	2,5
Górnicy i robotnicy budowlani	9,5	8,9	9,6	12,7	13,1	15,2	17,6	11,5	11,3	19,2	16,0	24,0
Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	14,0	15,1	12,5	13,3	14,6	22,2	14,8	14,4	17,7	19,2	8,0	21,5
Robotnicy zawodów precyzyjnych ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni	0,6	0,7	0,5	0,5	0,6	0,6	0,7	1,0	1,6	-	-	-
Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	9,2	10,1	8,0	8,3	9,8	8,3	5,7	6,7	9,7	-	-	1,3
Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	3,0	3,2	2,7	2,9	3,3	4,2	2,8	6,7	4,9	-	8,0	-
Operatorzy i monterzy maszyn	5,2	6,2	4,0	4,1	3,9	4,2	4,2	7,7	4,9	-	-	8,9
Kierowcy i operatorzy pojazdów	6,9	6,0	8,1	7,6	8,0	7,5	5,7	7,7	11,3	11,5	28,0	10,1
Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	7,3	7,0	7,9	6,9	5,6	6,4	7,1	5,8	8,1	7,7	-	5,1
Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni	1,4	1,1	1,7	2,4	2,3	1,1	1,4	3,8	-	-	-	1,3
Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	9,1	8,7	9,1	11,1	10,9	11,1	18,3	15,4	9,7	23,1	12,0	10,1

TABL. 14 STRUKTURA ORZECZEŃ USTALAJĄCYCH USZCZERBEK NA ZDROWIU POWSTAŁY W WYNIKU WYPADKÓW PRZY PRACY WEDŁUG JEGO WYSOKOŚCI ORAZ ZAWODÓW OSÓB POSZKODOWANYCH

Zawody	Ogółem	z tego procent uszczerbku na zdrowiu:											Przeciętny procent uszczerbku
		do 4	5-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	
OGÓŁEM	100,0	53,5	38,9	5,3	1,2	0,5	0,2	0,2	0,1	0,0	0,0	0,1	5,4
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy, zawodowi działacze	100,0	41,1	47,6	8,6	1,8	0,6	0,1	0,1	-	-	-	0,1	6,5
Kierownicy dużych i średnich organizacji	100,0	44,8	45,4	7,1	1,5	0,5	0,3	0,2	-	0,0	0,2	0,0	6,2
Kierownicy małych przedsiębiorstw	100,0	42,5	46,9	8,1	1,1	0,7	0,5	0,1	-	-	-	0,1	6,3
Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	100,0	49,9	40,7	6,6	1,9	0,3	0,3	0,1	0,1	-	0,1	-	5,7
Specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia	100,0	54,0	39,9	4,8	0,7	0,4	0,1	-	0,1	-	-	0,0	4,9
Specjaliści szkolnictwa	100,0	54,7	39,5	4,6	0,9	0,1	0,1	-	0,0	-	0,0	0,1	4,9
Pozostali specjaliści	100,0	48,5	46,0	4,0	0,9	0,4	-	-	0,2	-	-	-	5,2
Średni personel techniczny	100,0	53,3	40,4	4,8	0,9	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	-	-	5,1
Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia	100,0	52,3	43,6	2,6	0,8	0,2	-	0,3	-	-	-	0,2	5,0
Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	100,0	44,6	50,8	4,6	-	-	-	-	-	-	-	-	4,8
Pracownicy pozostałych specjalności	100,0	50,6	44,4	3,6	0,6	0,4	0,1	0,1	0,1	0,1	-	0,0	5,1
Pracownicy obsługi biurowej	100,0	58,2	37,5	3,2	0,8	0,1	0,0	0,1	-	-	-	0,1	4,5
Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów	100,0	57,5	38,5	3,0	0,2	0,4	-	0,4	-	-	-	-	4,5
Pracownicy usług osobistych i ochrony	100,0	53,0	41,8	3,9	0,8	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	-	4,9

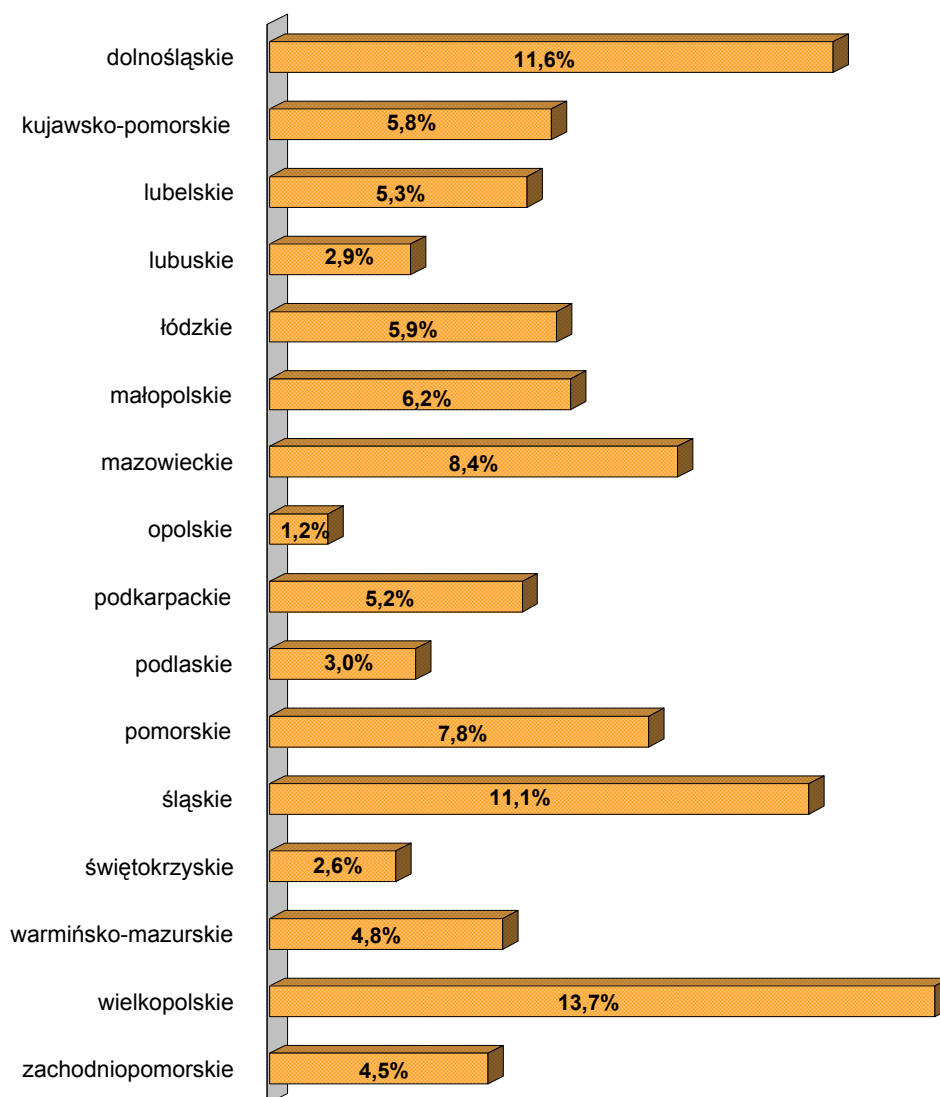
TABL. 14 STRUKTURA ORZECZEŃ USTALAJĄCYCH USZCZERBEK NA ZDROWIU POWSTAŁY W WYNIKU WYPADKÓW PRZY PRACY WEDŁUG JEGO WYSOKOŚCI ORAZ ZAWODÓW OSÓB POSZKODOWANYCH (dok.)

Zawody	Ogółem	z tego procent uszczerbku na zdrowiu:											Przeciętny procent uszczerbku
		do 4	5-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	
Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	100,0	59,1	35,9	4,0	0,6	0,2	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	-	4,6
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	100,0	61,3	32,1	3,6	1,6	-	0,9	-	0,2	-	-	0,3	5,2
Górnicy i robotnicy budowlani	100,0	50,5	39,0	7,1	1,6	0,8	0,3	0,2	0,1	0,1	0,0	0,3	6,2
Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	100,0	57,9	34,5	5,0	1,2	0,8	0,2	0,1	0,1	0,0	0,0	0,2	5,3
Robotnicy zawodów precyzyjnych ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni	100,0	59,5	33,8	4,3	1,2	0,5	0,3	0,2	0,2	-	-	-	4,9
Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	100,0	59,3	33,9	4,8	1,2	0,5	0,1	0,1	0,1	-	-	0,0	4,9
Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	100,0	57,1	35,1	5,1	1,3	0,7	0,2	0,3	0,1	-	0,1	-	5,3
Operatorzy i monterzy maszyn	100,0	64,2	29,7	4,2	0,8	0,4	0,2	0,2	0,1	-	-	0,2	4,7
Kierowcy i operatorzy pojazdów	100,0	46,5	45,0	5,8	1,3	0,5	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,2	6,0
Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	100,0	51,3	41,9	5,0	0,9	0,4	0,2	0,1	0,1	0,0	-	0,1	5,3
Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni	100,0	40,4	47,6	9,0	1,9	0,4	0,2	0,4	-	-	-	0,1	6,6
Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	100,0	51,7	38,8	6,5	1,4	0,6	0,4	0,3	0,1	0,1	0,0	0,1	5,9

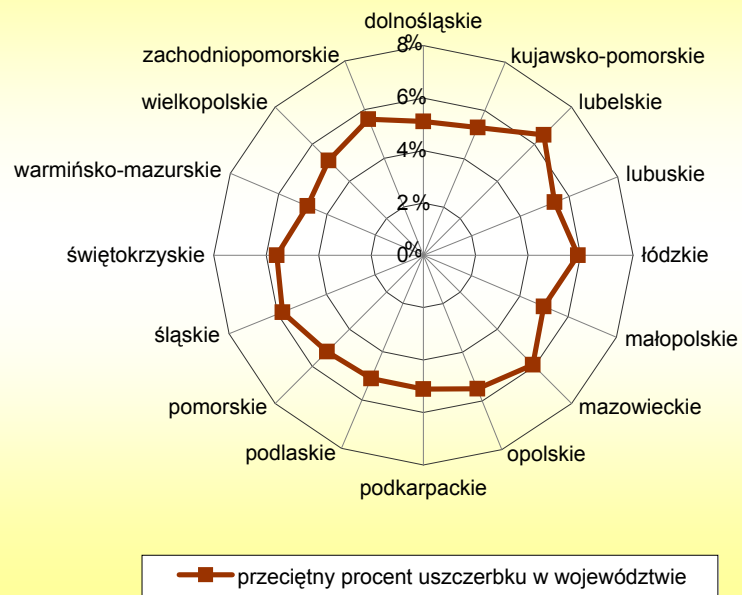
TABL. 15 STRUKTURA ORZECZEŃ USTALAJĄCYCH PROCENTOWY USZCZERBEK NA ZDROWIU POWSTAŁY W WYNIKU WYPADKÓW PRZY PRACY ORAZ PRZECIĘTNY PROCENT USZCZERBKU WEDŁUG WOJEWÓDZTW

Województwo	Ogółem		Przeciętny procent uszczerbku
	liczba	w odsetkach	
OGÓŁEM	74 082	100,0	5,4
Dolnośląskie	8 578	11,6	5,1
Kujawsko-pomorskie	4 286	5,8	5,3
Lubelskie	3 924	5,3	6,5
Lubuskie	2 157	2,9	5,4
Łódzkie	4 387	5,9	5,9
Małopolskie	4 584	6,2	5,0
Mazowieckie	6 225	8,4	5,9
Opolskie	854	1,2	5,5
Podkarpackie	3 846	5,2	5,1
Podlaskie	2 256	3,0	5,1
Pomorskie	5 791	7,8	5,2
Śląskie	8 257	11,1	5,8
Świętokrzyskie	1 950	2,6	5,6
Warmińsko-mazurskie	3 550	4,8	4,8
Wielkopolskie	10 119	13,7	5,1
Zachodniopomorskie	3 318	4,5	5,6

Rys.7 Struktura orzeczeń ustalających procentowy uszczerbek na zdrowiu w wyniku wypadków przy pracy według województw

Rys.8 Przeciętny procent uszczerbku na zdrowiu powstałego w wyniku wypadków przy pracy w poszczególnych województwach

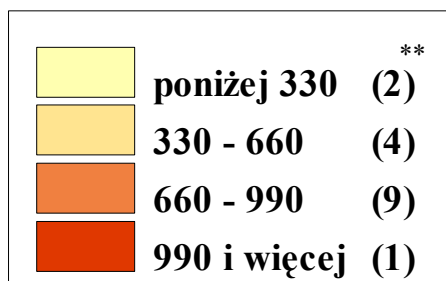

**TABL. 16 ORZECZENIA USTALAJĄCE PROCENTOWY USZCZERBEK NA ZDROWIU
POWSTAŁY W WYNIKU WYPADKÓW PRZY PRACY W PRZELICZENIU
NA 100 TYS. PRACUJĄCYCH* W LATACH 2008-2009**

Województwo a - rok poprzedni = 100		Liczba orzeczeń na 100 tys. pracujących*
OGÓŁEM	2008	640
	2009	644
	a	100,6
Dolnośląskie	2008	772
	2009	925
	a	119,8
Kujawsko-pomorskie	2008	731
	2009	725
	a	99,2
Lubelskie	2008	819
	2009	800
	a	97,7
Lubuskie	2008	779
	2009	749
	a	96,1
Łódzkie	2008	621
	2009	565
	a	91,0
Małopolskie	2008	516
	2009	485
	a	94,0
Mazowieckie	2008	337
	2009	327
	a	97,0
Opolskie	2008	369
	2009	310
	a	84,0
Podkarpackie	2008	757
	2009	734
	a	97,0
Podlaskie	2008	707
	2009	808
	a	114,3
Pomorskie	2008	890
	2009	858
	a	96,4
Śląskie	2008	536
	2009	536
	a	100,0
Świętokrzyskie	2008	471
	2009	606
	a	128,7
Warmińsko-mazurskie	2008	1 012
	2009	996
	a	98,4
Wielkopolskie	2008	923
	2009	900
	a	97,5
Zachodniopomorskie	2008	653
	2009	684
	a	104,7

* poza rolnictwem indywidualnym

**Rys.9 Orzeczenia ustalające procentowy uszczerbek na zdrowiu
w wyniku wypadków przy pracy
w przeliczeniu na 100 tys. pracujących*
według województw**

* *poza rolnictwem indywidualnym*

** *liczba województw*

1.2 . Orzeczenia ustalające uszczerbek na zdrowiu powstały w wyniku chorób zawodowych

Choroby zawodowe są to choroby spowodowane działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia, występujących w środowisku pracy lub w związku ze sposobem wykonywania pracy (ustawa z dnia 30 października 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych). Są one określone w wykazie chorób zawodowych stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z 30 lipca 2002r. w sprawie wykazu chorób zawodowych, szczegółowych zasad postępowania w sprawach zgłaszania podejrzenia, rozpoznawania i stwierdzania chorób zawodowych oraz podmiotów właściwych w tych sprawach. Choroby, które nie są wyszczególnione w tym wykazie nie są uznawane za choroby zawodowe.

Analiza orzeczeń wydanych w 2009r. w związku z chorobami zawodowymi wykazała, że:

- liczba wydanych przez lekarzy orzeczników ZUS orzeczeń w związku z chorobą zawodową wyniosła 2,9 tys., tj. o 12,0% więcej niż w 2008 r., z tego 2,4 tys., czyli 82,3% to orzeczenia ustalające uszczerbek na zdrowiu.
- w badanej zbiorowości z orzeczonym uszczerbkiem na zdrowiu przeważali mężczyźni, stanowiąc 59,0% poszkodowanych.
- najliczniejszą grupę poszkodowanych (tj. 48,6%) stanowiły osoby w wieku 50-59 lat.
- średni wiek poszkodowanych w związku z chorobą zawodową wyniósł 54,9 lat (w przypadku mężczyzn – 55,7 lat, w przypadku kobiet – 53,7 lat).
- przeciętny procent uszczerbku powstałego w wyniku chorób zawodowych wyniósł 19,1% (w 2008r. – 18,8%), przy czym dla mężczyzn wyniósł 20,8%, a dla kobiet – 16,6%. Najwyższy ustalony procent uszczerbku zarejestrowano w woj. wielkopolskim – 23,7%, najniższy w woj. opolskim – 10,5%.
- analiza miar pozycyjnych danych jednostkowych wykazała, że w przypadku jednej czwartej orzeczeń powypadkowych (kwartył pierwszy Q1) wydanych w związku z chorobą zawodową ustalono uszczerbek w wysokości do 10,1%.

W połowie orzeczeń (mediana Me) stopień uszczerbku na zdrowiu nie przekroczył 15,5%.

W przypadku $\frac{3}{4}$ orzeczeń (kwartył trzeci Q3) procentowa ocena uszczerbku wynosiła do 21,0%.

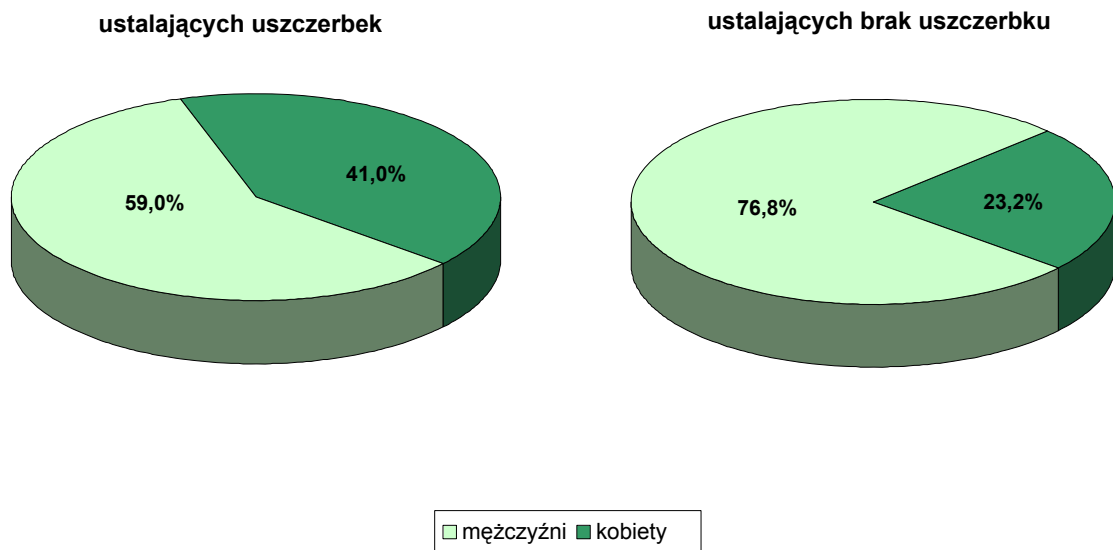
Najczęściej wysokość orzeczonego uszczerbku wynosiła 10,0% (dominanta D).

- najliczniejszą grupą poszkodowanych, stanowiącą 38,7% badanej zbiorowości, były osoby z uszczerbkiem orzeczoną w granicach 11-20%. Najwyższy przeciętny procent uszczerbku – 24,0% orzeczone osobom w wieku powyżej 60 lat.
- najczęściej występującymi schorzeniami, powodującymi uszczerbek na zdrowiu, były: przewlekłe choroby narządu głosu – 26,4% ogółu orzeczeń, pylice płuc – 18,5%, oraz choroby zakaźne lub pasożytnicze – 17,8%. Przy czym należy zaznaczyć, że w przypadku mężczyzn główną przyczyną powodującą choroby zawodowe były pylice płuc (29,0% badanej zbiorowości mężczyzn), natomiast wśród kobiet przewlekłe choroby narządu głosu (55,2% przypadków).
- najwyższy przeciętny procent uszczerbku na zdrowiu odnotowano w przypadku nowotworów złośliwych – 60,3% oraz chorób narządu wzroku – 41,7%.
- choroby zawodowe najczęściej powodowały uszczerbek na zdrowiu wśród górników i robotników budowlanych – 20,5% osób poszkodowanych, specjalistów szkolnictwa – 18,9% oraz robotników pomocniczych w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie – 10,8%. Przeciętny procent uszczerbku dla tych grup zawodowych wyniósł odpowiednio: 19,6%; 17,5%; 18,8%.
- najwyższy przeciętny procent uszczerbku na zdrowiu powstałego w wyniku choroby zawodowej odnotowano wśród kierowników dużych i średnich organizacji (23,3%), najniższy zaś wśród nauczycieli praktycznej nauki zawodu i instruktorów (10,0%).
- liczba orzeczeń ustalających uszczerbek na zdrowiu w wyniku choroby zawodowej w przeliczeniu na 100 tys. pracujących (poza rolnictwem indywidualnym) podobnie jak roku poprzednim wyniosła 21. Najwięcej odnotowano ich w województwach: śląskim (49 orzeczeń), dolnośląskim (31 orzeczeń) oraz małopolskim (30 orzeczeń); najmniej natomiast w województwach: mazowieckim (8 orzeczeń) oraz łódzkim i podkarpackim (po 9 orzeczeń).

TABL. 17 ORZECZENIA WYDANE W ZWIĄZKU Z CHOROBIAMI ZAWODOWYMI

Wyszczególnienie	Ogółem	z tego orzeczenia ustalające:			
		uszczerbek na zdrowiu		brak uszczerbku na zdrowiu	
	liczba	liczba	Ogółem=100	liczba	Ogółem=100
OGÓŁEM	2 949	2 428	82,3	521	17,7
Mężczyźni	1 832	1 432	78,2	400	21,8
Kobiety	1 117	996	89,2	121	10,8

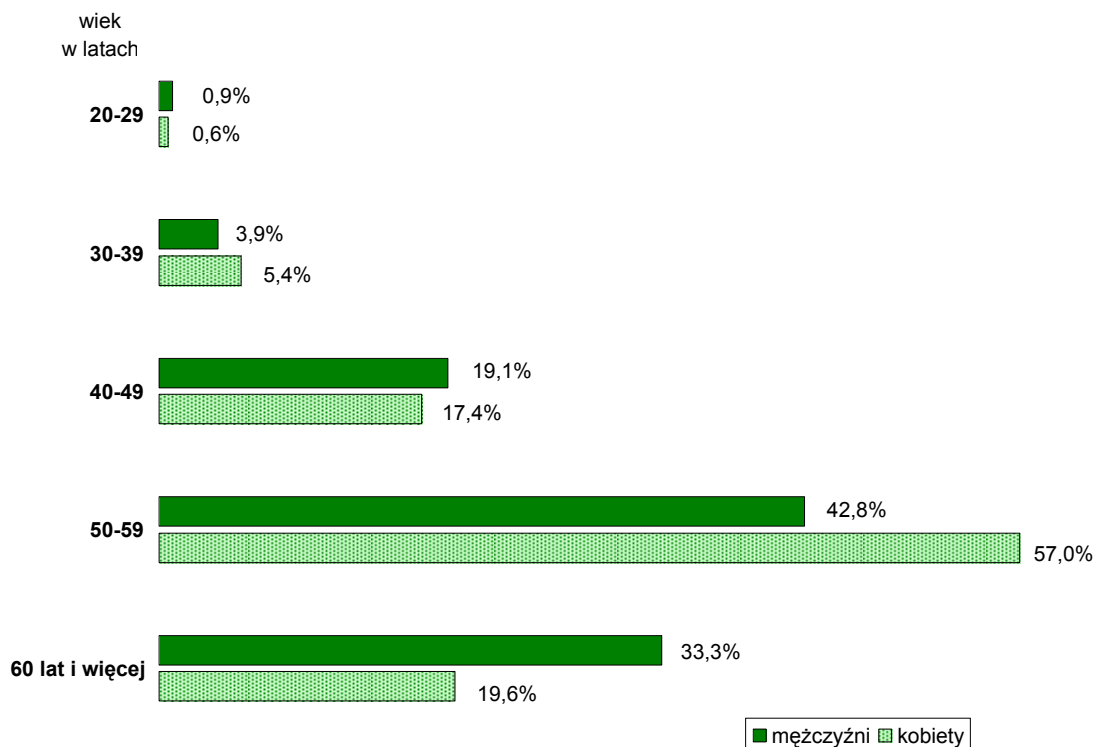
Rys. 10 Struktura orzeczeń dotyczących uszczerbku na zdrowiu powstałego w wyniku chorób zawodowych

TABL. 18 ORZECZENIA USTALAJĄCE PROCENTOWY USZCZERBEK NA ZDROWIU W WYNIKU CHOROÓB ZAWODOWYCH WEDŁUG PŁCI I WIEKU OSÓB POSZKODOWANYCH ORAZ PRZECIĘTNY PROCENT USZCZERBKU

Wiek poszkodowanych	Ogółem		Mężczyźni		Kobiety	
	liczba	przeciętny procent uszczerbku	liczba	przeciętny procent uszczerbku	liczba	przeciętny procent uszczerbku
OGÓŁEM	2 428	19,1	1 432	20,8	996	16,6
z tego:						
20-29	19	8,8	13	10,5	6	5,3
30-39	110	12,5	56	13,6	54	11,3
40-49	447	15,0	274	15,2	173	14,8
50-59	1 180	18,6	612	20,7	568	16,3
60 lat i więcej	672	24,0	477	25,3	195	20,6
Średni wiek	54,9	x	55,7	x	53,7	x

Rys. 11 Struktura orzeczeń według wieku oraz płci osób z ustalonym uszczerbkiem na zdrowiu powstałym w wyniku chorób zawodowych

**TABL. 19 ORZECZENIA USTALAJĄCE PROCENTOWY USZCZERBEK
NA ZDROWIU POWSTAŁY W WYNIKU CHOROÓB ZAWODOWYCH
WEDŁUG JEGO WYSOKOŚCI W LATACH 2008-2009**

Procent uszczerbku na zdrowiu a - rok poprzedni = 100		Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
OGÓŁEM	2008	2 472	1 425	1 047
	2009	2 428	1 432	996
	a	98,2	100,5	95,1
do 10	2008	848	460	388
	2009	877	468	409
	a	103,4	101,7	105,4
11-20	2008	975	516	459
	2009	939	524	415
	a	96,3	101,6	90,4
21-30	2008	501	315	186
	2009	435	292	143
	a	86,8	92,7	76,9
31-40	2008	43	34	9
	2009	67	53	14
	a	155,8	155,9	155,6
41-50	2008	63	60	3
	2009	50	46	4
	a	79,4	76,7	133,3
51-60	2008	13	13	-
	2009	15	14	1
	a	115,4	107,7	-
61-70	2008	9	8	1
	2009	15	11	4
	a	166,7	137,5	400,0
71-80	2008	12	12	-
	2009	16	11	5
	a	133,3	91,7	-
81-90	2008	4	3	1
	2009	5	5	-
	a	125,0	166,7	-
91-100	2008	4	4	-
	2009	9	8	1
	a	225,0	200,0	-

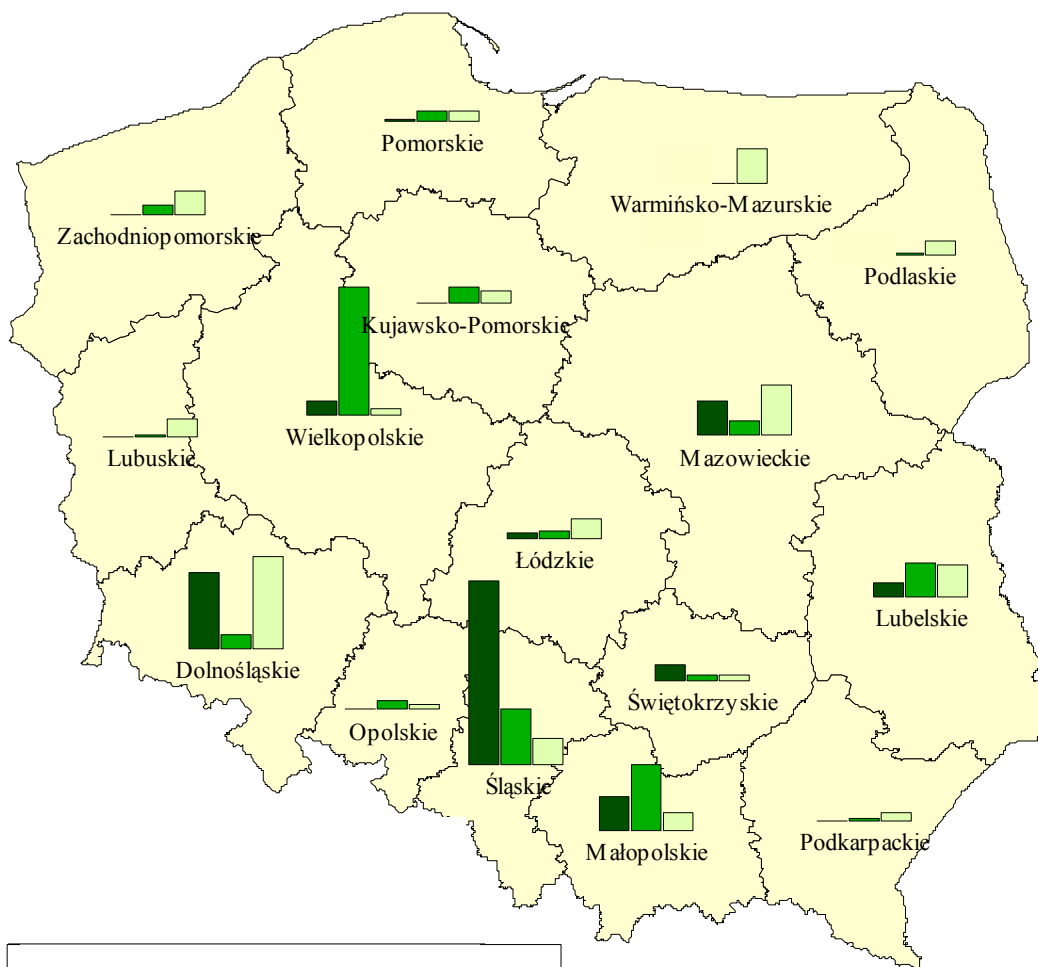
TABL. 20 ORZECZENIA USTALAJĄCE PROCENTOWY USZCZERBEK NA ZDROWIU POWSTAŁY W WYNIKU CHORÓB ZAWODOWYCH ORAZ ŚREDNI WIEK OSÓB POSZKODOWANYCH WEDŁUG WYSOKOŚCI USZCZERBKU ORAZ PŁCI

Procent uszczerbku na zdrowiu	Orzeczenia ogółem		Średni wiek osób poszkodowanych w latach
	liczba	w odsetkach	
OGÓŁEM			
OGÓŁEM	2 428	100,0	54,9
do 4	19	0,8	44,3
5-10	858	35,3	51,7
11-20	939	38,7	56,2
21-30	435	17,9	56,4
31-40	67	2,8	59,5
41-50	50	2,1	63,2
51-60	15	0,6	56,3
61-70	15	0,6	62,4
71-80	16	0,6	61,8
81-90	5	0,2	65,0
91-100	9	0,4	63,7
MĘŻCZYŹNI			
OGÓŁEM	1 432	100,0	55,7
do 4	14	1,0	43,9
5-10	454	31,7	51,8
11-20	524	36,6	57,2
21-30	292	20,4	58,9
31-40	53	3,7	61,0
41-50	46	3,2	63,6
51-60	14	1,0	55,9
61-70	11	0,8	60,6
71-80	11	0,8	61,8
81-90	5	0,3	65,0
91-100	8	0,5	63,3
KOBIETY			
OGÓŁEM	996	100,0	53,7
do 4	5	0,5	45,2
5-10	404	40,6	51,5
11-20	415	41,6	54,8
21-30	143	14,4	55,6
31-40	14	1,4	53,9
41-50	4	0,4	58,3
51-60	1	0,1	61,0
61-70	4	0,4	65,3
71-80	5	0,5	61,6
81-90	-	-	-
91-100	1	0,1	65,0

**TABL. 21 STRUKTURA ORZECZEŃ USTALAJĄCYCH USZCZERBEK
NA ZDROWIU POWSTAŁY W WYNIKU CHOROÓB ZAWODOWYCH
WEDŁUG PŁCI OSÓB POSZKODOWANYCH**

Choroby zawodowe	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0
zatrucia ostre albo przewlekłe wywołane przez substancje chemiczne	0,4	0,4	0,4
pylice płuc	18,5	29,0	3,3
przewlekłe nieodwracalne schorzenia układu oddechowego	13,3	21,2	1,9
byssinoza	0,0	-	0,1
zapalenie obrzękowe krtani o podłożu alergicznym	-	-	-
przedziurawienie przegrody nosa wywołane substancjami o działaniu żrącym lub drażniącym	0,2	0,4	-
przewlekłe choroby narządu głosu	26,4	6,3	55,2
choroby wywołane działaniem promieniowania jonizującego	0,2	0,2	0,2
nowotwory złośliwe	2,4	3,5	0,9
choroby skóry	3,6	1,9	5,9
schorzenia nerwów, mięśni	8,3	3,6	15,2
uszkodzenia narządu słuchu	5,4	8,9	0,3
zespół wibracyjny	3,4	5,2	0,8
choroby wywołane pracą w warunkach podwyższonego ciśnienia atmosferycznego	0,0	-	0,1
choroby wywołane działaniem wysokich albo niskich temperatur otoczenia	-	-	-
choroby narządu wzroku	0,1	0,2	-
choroby zakaźne lub pasożytnicze	17,8	19,2	15,7

Rys.12 Struktura orzeczeń ustalających procentowy uszczerbek na zdrowiu w wyniku chorób zawodowych według województw i najczęściej występujących rodzajów schorzeń

Odsetek orzeczeń z tytułu:

- pylic płuc
- chorób narządu głosu
- chorób zakaźnych i pasożytniczych

TABL. 22 PRZECIĘTNY PROCENT USZCZERBKU POWSTAŁEGO W WYNIKU CHORÓB ZAWODOWYCH WEDŁUG PŁCI OSÓB POSZKODOWANYCH

Choroby zawodowe	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
OGÓŁEM	19,1	20,8	16,6
zatrucia ostre albo przewlekłe wywołane przez substancje chemiczne	31,7	38,0	23,8
pylice płuc	17,0	16,6	20,3
przewlekłe nieodwracalne schorzenia układu oddechowego	24,8	25,8	15,6
byssinoza	10,0	-	10,0
zapalenie obrzękowe krtani o podłożu alergicznym	-	-	-
przedziurawienie przegrody nosa wywołane substancjami o działaniu żrącym lub drażniącym	15,0	15,0	-
przewlekłe choroby narządu głosu	17,9	17,7	17,9
choroby wywołane działaniem promieniowania jonizującego	40,0	43,3	35,0
nowotwory złośliwe	60,3	58,8	66,5
choroby skóry	12,0	12,3	11,8
schorzenia nerwów, mięśni	10,2	11,2	9,9
uszkodzenia narządu słuchu	25,5	25,3	33,3
zespół wibracyjny	25,5	25,5	26,1
choroby wywołane pracą w warunkach podwyższonego ciśnienia atmosferycznego	25,0	-	25,0
choroby wywołane działaniem wysokich albo niskich temperatur otoczenia	-	-	-
choroby narządu wzroku	41,7	41,7	-
choroby zakaźne lub pasożytnicze	13,5	12,1	15,7

**TABL. 23 ŚREDNI WIEK OSÓB POSZKODOWANYCH W WYNIKU
CHOROÓB ZAWODOWYCH WEDŁUG PŁCI**

Choroby zawodowe	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
OGÓLEM	54,9	55,7	53,7
zatrucia ostre albo przewlekłe wywołane przez substancje chemiczne	59,2	58,0	60,8
pylice płuc	56,2	54,9	67,6
przewlekłe nieodwracalne schorzenia układu oddechowego	59,3	60,2	50,0
byssinoza	57,0	-	57,0
zapalenie obrzękowe krtani o podłożu alergicznym	-	-	-
przedziurawienie przegrody nosa wywołane substancjami o działaniu żrącym lub drażniącym	55,5	55,5	-
przewlekłe choroby narządu głosu	56,0	58,4	55,7
choroby wywołane działaniem promieniowania jonizującego	61,0	60,3	62,0
nowotwory złośliwe	61,2	60,3	64,8
choroby skóry	48,4	49,8	47,8
schorzenia nerwów, mięśni	50,6	50,9	50,5
uszkodzenia narządu słuchu	56,4	56,6	50,0
zespół wibracyjny	52,1	52,1	52,3
choroby wywołane pracą w warunkach podwyższonego ciśnienia atmosferycznego	74,0	-	74,0
choroby wywołane działaniem wysokich albo niskich temperatur otoczenia	-	-	-
choroby narządu wzroku	59,0	59,0	-
choroby zakaźne lub pasożytnicze	50,7	52,2	48,3

TABL. 24 STRUKTURA ORZECZEŃ USTALAJĄCYCH PROCENTOWY USZCZERBEK NA ZDROWIU POWSTAŁY W WYNIKU CHOROÓB ZAWODOWYCH WEDŁUG ZAWODÓW OSÓB POSZKODOWANYCH ORAZ WYSOKOŚCI USZCZERBKU

Zawody	Ogółem	z tego procent uszczerbku na zdrowiu:											
		do 4	5-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	
OGÓLEM	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy, zawodowi działacze	2,0	12,5	1,1	1,6	3,4	8,3	-	12,5	-	-	-	-	11,1
Kierownicy dużych i średnich organizacji	0,4	-	0,4	0,3	0,5	-	-	-	-	10,0	-	-	-
Kierownicy małych przedsiębiorstw	0,4	6,2	0,4	0,3	0,5	-	-	-	-	-	-	-	-
Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	1,8	-	1,8	1,7	2,6	1,7	-	-	-	-	-	-	11,1
Specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia	3,1	-	3,5	3,4	1,5	6,7	-	-	-	-	-	-	-
Specjaliści szkolnictwa	18,9	-	15,4	26,4	15,4	-	-	-	-	-	-	25,0	11,1
Pozostali specjaliści	0,7	-	1,6	0,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Średni personel techniczny	1,2	6,3	2,1	0,4	0,8	-	-	-	-	-	-	-	11,1
Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia	4,7	6,2	7,0	3,4	3,1	5,0	4,9	-	-	-	-	-	-
Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	0,1	-	0,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pracownicy pozostałych specjalności	0,6	-	1,4	-	0,5	-	-	-	-	10,0	-	-	-
Pracownicy obsługi biurowej	0,9	-	1,9	0,3	0,5	-	2,4	-	-	-	-	-	-
Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów	0,7	-	0,4	1,0	0,5	1,7	-	-	-	-	-	-	-
Pracownicy usług osobistych i ochrony	1,1	-	1,4	0,9	0,8	-	2,4	12,5	-	-	-	-	-

TABL. 24 STRUKTURA ORZECZEŃ USTALAJĄCYCH PROCENTOWY USZCZERBEK NA ZDROWIU POWSTAŁY W WYNIKU CHOROÓB ZAWODOWYCH WEDŁUG ZAWODÓW OSÓB POSZKODOWANYCH ORAZ WYSOKOŚCI USZCZERBKU (dok.)

Zawody	Ogółem	z tego procent uszczerbku na zdrowiu:										
		do 4	5-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100
Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	3,3	12,5	4,0	3,2	2,8	-	-	-	-	10,0	-	-
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,9	6,2	1,1	0,8	1,0	-	-	-	-	-	-	-
Górnicy i robotnicy budowlani	20,5	6,2	18,9	21,5	19,3	28,3	41,5	12,5	27,2	10,0	25,0	11,1
Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	9,4	-	6,9	9,3	12,3	6,7	17,1	37,5	18,2	40,0	50,0	33,4
Robotnicy zawodów precyzyjnych ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni	0,6	-	0,6	0,3	1,3	1,7	-	-	-	-	-	-
Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	4,8	12,5	7,0	3,1	3,9	8,3	2,4	-	9,1	-	-	-
Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	3,5	12,5	2,9	3,7	2,8	8,3	9,8	-	9,1	-	-	-
Operatorzy i monterzy maszyn	1,9	6,3	2,1	1,0	2,6	1,7	2,4	-	27,3	10,0	-	-
Kierowcy i operatorzy pojazdów	1,0	6,3	1,0	0,8	1,3	-	2,4	12,5	-	-	-	-
Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	5,4	6,3	4,6	5,5	7,5	5,0	-	-	-	-	-	11,1
Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni	1,3	-	1,0	0,8	2,8	3,3	-	-	-	-	-	-
Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	10,8	-	11,2	10,0	12,3	13,3	14,7	12,5	9,1	10,0	-	-

TABL. 25 STRUKTURA ORZECZEŃ USTALAJĄCYCH PROCENTOWY USZCZERBEK NA ZDROWIU POWSTAŁY W WYNIKU CHOROÓB ZAWODOWYCH WEDŁUG WYSOKOŚCI USZCZERBKU ORAZ ZAWODÓW OSÓB POSZKODOWANYCH

Zawody	Ogółem	z tego procent uszczerbku na zdrowiu:											Przeciętny procent uszczerbku
		do 4	5-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	
OGÓLEM	100,0	0,8	35,3	38,7	17,9	2,8	2,1	0,6	0,6	0,6	0,2	0,4	19,1
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy, zawodowi działacze	100,0	4,5	20,0	31,1	28,9	11,1	-	2,2	-	-	-	2,2	22,8
Kierownicy dużych i średnich organizacji	100,0	-	33,4	33,3	22,2	-	-	-	-	11,1	-	-	23,3
Kierownicy małych przedsiębiorstw	100,0	11,1	33,4	33,3	22,2	-	-	-	-	-	-	-	15,8
Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	100,0	-	34,2	36,6	24,4	2,4	-	-	-	-	-	2,4	19,9
Specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia	100,0	-	40,6	44,9	8,7	5,8	-	-	-	-	-	-	16,2
Specjaliści szkolnictwa	100,0	-	29,0	56,4	14,2	-	-	-	-	-	0,2	0,2	17,5
Pozostali specjaliści	100,0	-	81,2	18,8	-	-	-	-	-	-	-	-	10,6
Średni personel techniczny	100,0	3,9	65,4	15,4	11,5	-	-	-	-	-	-	3,8	16,0
Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia	100,0	1,0	53,3	29,5	11,4	2,9	1,9	-	-	-	-	-	15,0
Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	100,0	-	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10,0
Pracownicy pozostałych specjalności	100,0	-	78,6	-	14,3	-	-	-	-	7,1	-	-	15,9
Pracownicy obsługi biurowej	100,0	-	71,4	14,3	9,5	-	4,8	-	-	-	-	-	14,1
Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów	100,0	-	20,0	60,0	13,3	6,7	-	-	-	-	-	-	17,5
Pracownicy usług osobistych i ochrony	100,0	-	45,8	33,3	12,5	-	4,2	4,2	-	-	-	-	18,0

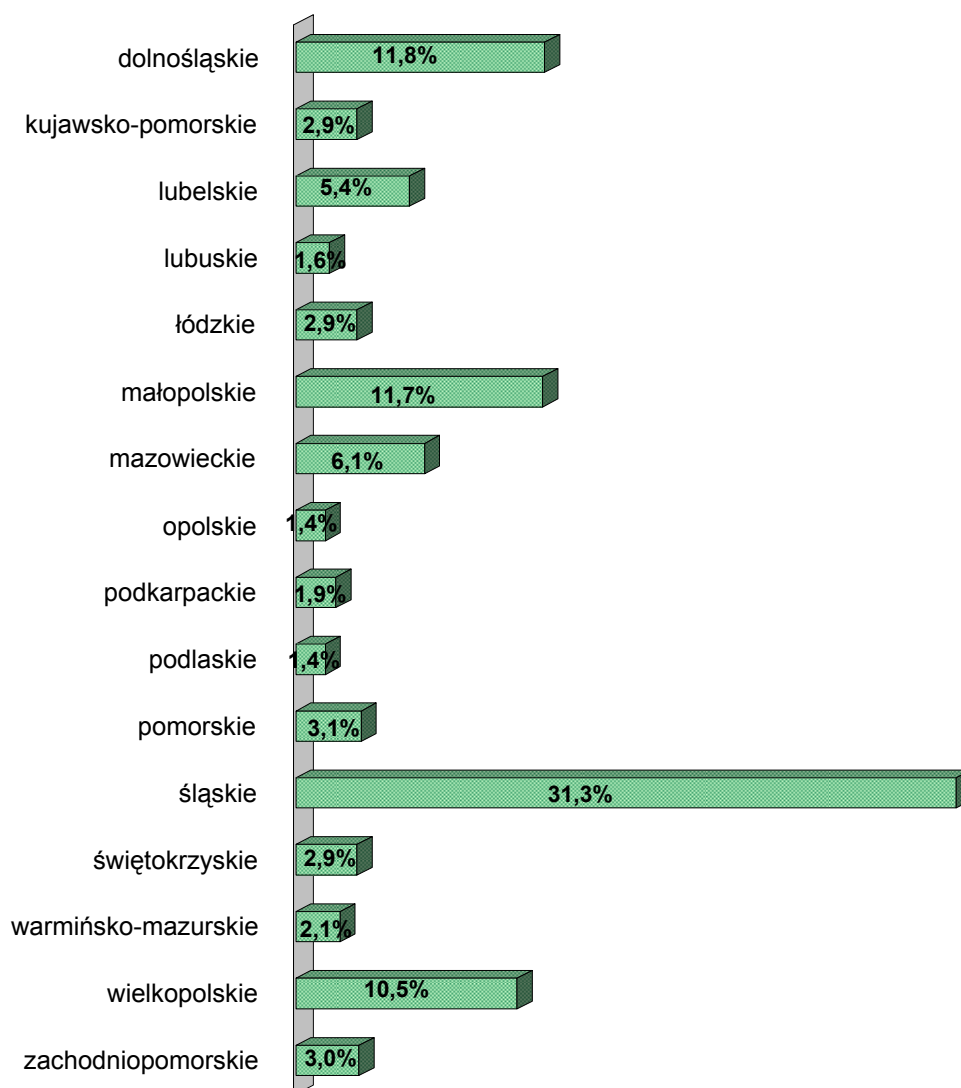
TABL. 25 STRUKTURA ORZECZEŃ USTALAJĄCYCH PROCENTOWY USZCZERBEK NA ZDROWIU POWSTAŁY W WYNIKU CHOROÓB ZAWODOWYCH WEDŁUG WYSOKOŚCI USZCZERBKU ORAZ ZAWODÓW OSÓB POSZKODOWANYCH (dok.)

Zawody	Ogółem	z tego procent uszczerbku na zdrowiu:											Przeciętny procent uszczerbku
		do 4	5-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	
Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	100,0	2,7	42,6	38,7	14,7	-	-	-	-	1,3	-	-	15,2
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	100,0	4,8	42,9	33,3	19,0	-	-	-	-	-	-	-	14,7
Górnicy i robotnicy budowlani	100,0	0,2	32,7	42,0	16,2	3,7	3,7	0,2	0,7	0,2	0,2	0,2	19,6
Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	100,0	-	26,0	39,6	22,7	1,9	3,3	1,4	0,9	1,9	0,9	1,4	23,2
Robotnicy zawodów precyzyjnych ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni	100,0	-	35,7	21,4	35,7	7,2	-	-	-	-	-	-	20,0
Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	100,0	1,9	51,9	25,9	13,9	4,6	0,9	-	0,9	-	-	-	15,6
Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	100,0	2,5	29,1	41,8	13,9	6,3	5,1	-	1,3	-	-	-	19,6
Operatorzy i monterzy maszyn	100,0	2,3	39,6	20,9	23,3	2,3	2,3	-	7,0	2,3	-	-	22,4
Kierowcy i operatorzy pojazdów	100,0	4,4	34,8	30,4	21,7	-	4,4	4,3	-	-	-	-	18,8
Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	100,0	0,8	30,6	41,3	24,0	2,5	-	-	-	-	-	0,8	18,4
Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni	100,0	-	28,6	25,0	39,3	7,1	-	-	-	-	-	-	21,2
Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	100,0	-	36,5	36,9	19,7	3,3	2,4	0,4	0,4	0,4	-	-	18,8

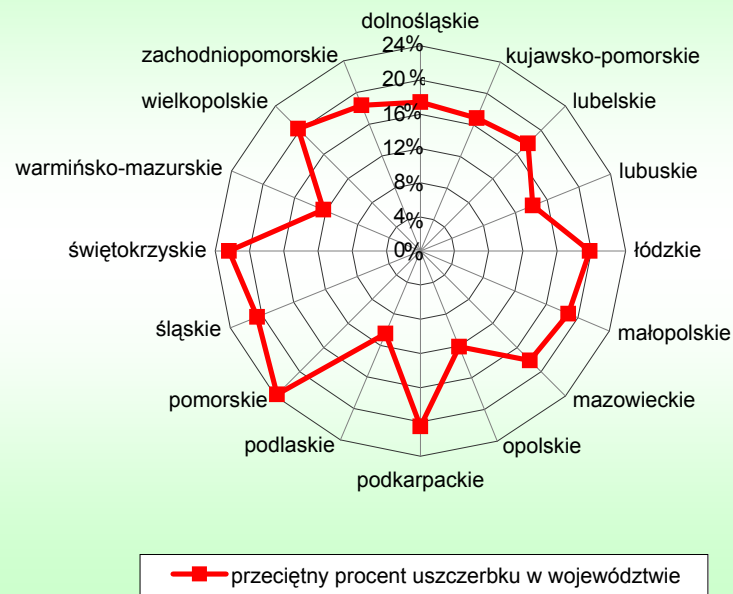
TABL. 26 LICZBA ORZECZEŃ USTALAJĄCYCH PROCENTOWY USZCZERBEK NA ZDROWIU POWSTAŁY W WYNIKU CHOROÓB ZAWODOWYCH ORAZ PRZECIĘTNY PROCENT USZCZERBKU WEDŁUG WOJEWÓDZTW

Województwo	Ogółem		Przeciętny procent uszczerbku
	liczba	w odsetkach	
OGÓŁEM	2 428	100,0	19,1
Dolnośląskie	287	11,8	17,4
Kujawsko-pomorskie	71	2,9	16,9
Lubelskie	132	5,4	17,8
Lubuskie	39	1,6	14,2
Łódzkie	71	2,9	19,8
Małopolskie	283	11,7	18,8
Mazowieckie	147	6,1	18,1
Opolskie	33	1,4	12,1
Podkarpackie	45	1,9	20,5
Podlaskie	35	1,4	10,5
Pomorskie	76	3,1	23,7
Śląskie	759	31,3	20,6
Świętokrzyskie	71	2,9	22,4
Warmińsko-mazurskie	52	2,1	12,3
Wielkopolskie	255	10,5	20,2
Zachodniopomorskie	72	3,0	18,4

Rys. 13 Struktura orzeczeń ustalających procentowy uszczerbek na zdrowiu w wyniku chorób zawodowych według województw

Rys. 14 Przeciętny procent uszczerbku na zdrowiu powstałego w wyniku chorób zawodowych w poszczególnych województwach

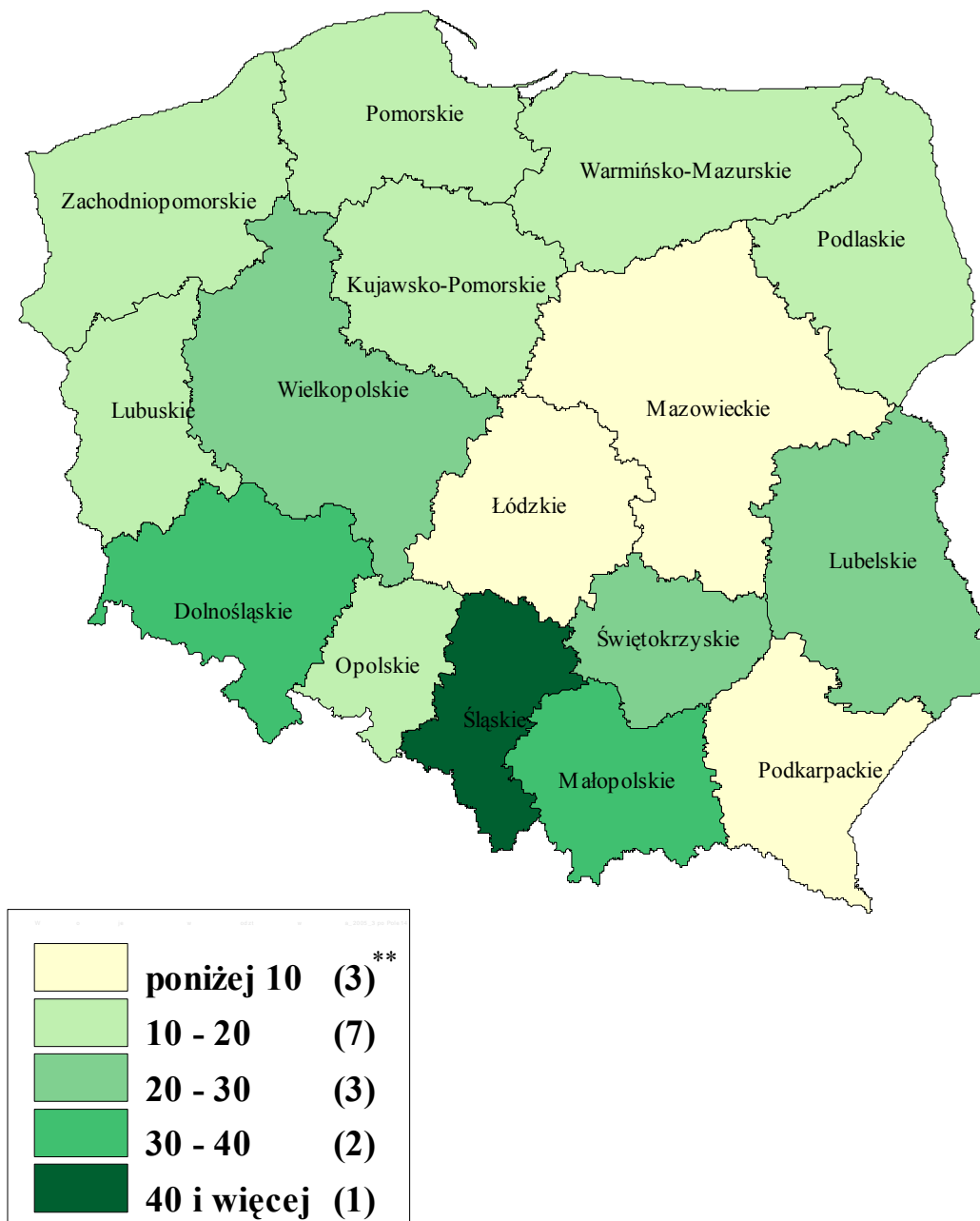

**TABL. 27 ORZECZENIA USTALAJĄCE PROCENTOWY USZCZERBEK NA ZDROWIU
W WYNIKU CHOROÓB ZAWODOWYCH W PRZELICZENIU NA 100 TYS
PRACUJĄCYCH* W LATACH 2008-2009**

Województwo a - rok poprzedni = 100		Liczba orzeczeń na 100 tys. pracujących*
OGÓŁEM	2008	21
	2009	21
	a	100,0
Dolnośląskie	2008	27
	2009	31
	a	114,8
Kujawsko-pomorskie	2008	18
	2009	12
	a	66,7
Lubelskie	2008	35
	2009	27
	a	77,1
Lubuskie	2008	13
	2009	14
	a	107,7
Łódzkie	2008	9
	2009	9
	a	100,0
Małopolskie	2008	36
	2009	30
	a	83,3
Mazowieckie	2008	7
	2009	8
	a	114,3
Opolskie	2008	10
	2009	12
	a	120,0
Podkarpackie	2008	9
	2009	9
	a	100,0
Podlaskie	2008	12
	2009	13
	a	108,3
Pomorskie	2008	11
	2009	11
	a	100,0
Śląskie	2008	46
	2009	49
	a	106,5
Świętokrzyskie	2008	16
	2009	22
	a	137,5
Warmińsko-mazurskie	2008	11
	2009	15
	a	136,4
Wielkopolskie	2008	25
	2009	23
	a	92,0
Zachodniopomorskie	2008	11
	2009	15
	a	136,4

* poza rolnictwem indywidualnym

Rys.15 Orzeczenia ustalające procentowy uszczerbek na zdrowiu w wyniku chorób zawodowych w przeliczeniu na 100 tys. pracujących* według województw

* poza rolnictwem indywidualnym

** liczba województw

2. Jednorazowe odszkodowania powypadkowe wypłacone przez ZUS

W 2009r. liczba wypłaconych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych jednorazowych odszkodowań powypadkowych wyniosła 79,0 tys. W porównaniu z 2008r. był to spadek o 1,6%.

Z tytułu wypadków przy pracy zostało wypłaconych 76,0 tys. jednorazowych odszkodowań powypadkowych, co stanowiło 96,3% ogółu wypłaconych jednorazowych odszkodowań powypadkowych.

W 2009r. osobom uprawnionym wypłacono 776 odszkodowań z tytułu śmierci ubezpieczonego. Stanowiły one 1% ogółu wypłaconych jednorazowych odszkodowań powypadkowych.

Ogólna kwota wypłaconych przez ZUS jednorazowych odszkodowań powypadkowych wyniosła w 2009r. 307,8 mln zł, z czego 306,1 mln zł to wydatki FUS na te świadczenia.

Przeciętna wysokość jednorazowego odszkodowania powypadkowego wypłaconego przez ZUS w 2009r. wynosiła 3,9 tys. zł.

TABL. 28 JEDNORAZOWE ODSZKODOWANIA POWYPADKOWE WYPŁACONE PRZEZ ZUS W 2009 ROKU

Okoliczności powstania uszczerbku	Jednorazowe odszkodowania powypadkowe		Kwota wypłaconych jednorazowych odszkodowań powypadkowych w tys. zł
	liczba	w odsetkach	
OGÓŁEM			
OGÓŁEM	78 976	100,0	307 788,6
z tego z tytułu:			
wypadku przy pracy	76 043	96,3	273 967,2
choroby zawodowej	2 858	3,6	33 312,9
wypadku w drodze do lub z pracy*	75	0,1	508,5
Jednorazowe odszkodowania z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu			
OGÓŁEM	78 200	100,0	271 399,2
z tego z tytułu:			
wypadku przy pracy	75 341	96,3	240 659,0
choroby zawodowej	2 787	3,6	30 347,5
wypadku w drodze do lub z pracy*	72	0,1	392,7
Jednorazowe odszkodowania z tytułu śmierci ubezpieczonego			
OGÓŁEM	776	100,0	36 389,4
z tego z tytułu:			
wypadku przy pracy	702	90,5	33 308,2
choroby zawodowej	71	9,1	2 965,4
wypadku w drodze do lub z pracy*	3	0,4	115,8

* jednorazowe odszkodowania z tytułu wypadków w drodze do lub z pracy, które miały miejsce w 2002r. a wniosek o odszkodowanie został zgłoszony po dacie wejścia w życie nowej ustawy wypadkowej, tj. po 1 stycznia 2003r.

** łącznie ze zwiększeniami z tytułu przysługującego na każde z uprawnionych dzieci i innych członków rodziny